

ONDER DE LOEP

Mededelingen en convocaties
afdeling Hengelo / Oldenzaal

COLOFON

Redactie:

André Bolt
Harry de Jong

Redactieadres:

Abelenstraat 2a
7556 DT Hengelo
☎ (074) 291 7611
e-mail: harry.dejong@natuur-hgl.nl

Kopij:

Onder de Loep verschijnt 4 x per jaar, in maart, juni, september en december. De kopij voor de desbetreffende convocaties dient uiterlijk ½ maand voor het verschijnen in het bezit te zijn van de redactie. Kopij die te laat wordt ingeleverd zal in overleg met de auteur in een van de daarop volgende convocaties worden geplaatst.

De kopij voor het december nummer dient uiterlijk half november 2010 binnen te zijn op bovengenoemd redactie-adres via e-mail.

De redactie is continu op zoek naar kopij. Om interessante artikelen te kunnen plaatsen doen wij een beroep op uw creativiteit.

Voorbeelden:

- resultaten van (eigen) veldbiologisch onderzoek,
- verslagen van excursies (ook van andere afdelingen),
- waarnemingen,
- vakantieverslagen,
- commentaren en meningen,
- aardige verhalen,
- enzovoort.

Heeft u bij uw artikel afbeeldingen, dan gaarne meesturen. Indien mogelijk wordt dat dan bij het artikel afgedrukt.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ingezonden stukken.

Afbeelding omslag:
Vliegend hert
(Lucanus cervus)

Foto's: Harry de Jong

ONDER DE LOEP

Mededelingen en convocaties van de Koninklijke Nederlandse
Natuurhistorische Vereniging,
Afdeling Hengelo / Oldenzaal

Inhoud

VAN HET BESTUUR	1
AGENDA	2
TERUGBLIK	6
SENIORENGROEP	8
SCHONINGSWERK BENTELERHEIDE	9
FLORA INVENTARISATIE BERMEN HENGELO	9
INVENTARISATIE GROENSTROKEN IN DE HASSELER ES	10
KNNV EN WEUSTHAGPARK	11
EEN BIJZONDERE WAARNEMING	11
HOMMEL WETENSWAARDIGHEDEN	12
NATUURCURSUS 'BOMEN'	13
EGELWEEKEND 2010 IN DERDE WEEKEND SEPTEMBER	13
VLIEGEND HERT VLIEGT UIT IN TWENTE	14
GROTE STORMSCHADE VOOR NATUUR IN NOORDOOST-TWENTE	15

De KNNV is opgericht in 1901. De afdeling Hengelo / Oldenzaal is opgericht in 1916. De vereniging stelt zich ten doel de bevordering van de natuurstudie, natuurbescherming en natuurbeleving. De ondertitel 'vereniging voor veldbiologie' benadrukt de rol van de natuurstudie.

Alle leden ontvangen het landelijk verenigingsblad NATURA. Leden van de afdeling Hengelo / Oldenzaal ontvangen daarnaast 4 maal per jaar het afdelingsblad ONDER DE LOEP. Het lidmaatschap van de KNNV (inclusief het lidmaatschap van de afdeling Hengelo / Oldenzaal) bedraagt € 30,- per jaar; gezinsleden betalen € 10,- (betalingen d.m.v. machtiging of bankrekening 6239 77 591 t.n.v. Penningmeester KNNV, afdeling Hengelo / Oldenzaal).

Een lidmaatschap loopt van 1 januari tot en met 31 december. Opzegging van het lidmaatschap uiterlijk 1 november bij de ledenadministratie van de afdeling. Voor meer informatie kunt u terecht bij de secretaris (zie onderstaand adres).

Bestuur van de afdeling Hengelo / Oldenzaal:

◆ Voorzitter (en ledenadministratie)

Bernard Wanders

van Heemskerkstraat 31, 7622 JG Borne, ☎ (074) 2668487

E-mail: jbwwanders@hotmail.com

◆ Secretaris

Jan Zwienenberg

Hengelose Esstraat 19, 7556 EA Hengelo, ☎ (074) 2423975

E-mail: j.h.zwienenberg@hccnet.nl

◆ Penningmeester

Jan Weernink

Landmansweg 102a, 7556 LZ Hengelo, ☎ (074) 2422448

E-mail: janweernink@wxs.nl

◆ Natuurhistorisch Secretaris

Bert Oude Egbrink

Adamsweg 8, 7553 KM Hengelo, ☎ (074) 2434340

E-mail: ag.oudeegbrink@hetnet.nl

◆ Bestuurslid en lezingen

Annet Ros

Venusstraat 111, 7557 WS Hengelo, ☎ (074) 2918668,

◆ Bestuurslid, redactie Onder de Loep en Webmaster

Harry de Jong

Abelenstraat 2a, 7556DT Hengelo, ☎ (074) 2917611,

E-mail: harry.dejong@natuur-hgl.nl

Van het bestuur

In de vorige Onder de Loep heb ik een dringende oproep geplaatst om de contributie te betalen. Gelukkig hebben de meeste personen dat inmiddels gedaan maar er zijn helaas toch nog een tiental nalatigen!! Ik hoop en vertrouw erop dat dit alsnog voor 1 september wordt recht gezet anders moeten we overwegen tot roeyement over te gaan.

De concept statuten zijn inmiddels klaar en op de website geplaatst. Begin november zullen we een algemene ledenvergadering uitschrijven om de statuten goed te laten keuren door de leden. Omdat hiertoe voldoende leden aanwezig moeten zijn roep ik u op om in grote getale te verschijnen. Voor de zekerheid hebben we als escape op dezelfde avond ook nog een tweede vergadering uitgeschreven

waarbij de eis aan het aantal aanwezigen minder zwaar weegt.

Met de notulen van deze vergadering kunnen we dan bij de notaris de statuten indienen. We hopen dan het nieuwe jaar met officieel vastgestelde statuten in te gaan.

Elders in dit nummer kunt u lezen hoe we de Dag van de Veldbiologie op 10 oktober (10-10-10) willen organiseren e inrichten. We hebben een aantal mensen al bereid gevonden hieraan mee te doen maar we kunnen best nog wel een aantal helpers gebruiken. Schroom niet om u hiervoor aan te melden bij Jan Zwienenberg of ondergetekende.

Bernard Wanders

In memoriam Gerrit Hutten

Helaas pas na anderhalve maand vernam ik dat op 24 april j.l. temidden van zijn familie is overleden ons lid Gerrit Hutten. Ik heb Gerrit leren kennen op onze gemeenschappelijk KNNV-reizen de afgelopen vier jaar: in 2006 naar Thüringen, in 2007 naar Bach in Oostenrijk, in 2008 naar Gran Paradiso en in 2009 opnieuw naar Bach. Dit jaar zou hij weer met een KNNV-reis meegegaan zijn, maar dat is hem helaas niet gegeven.

Tijdens deze vier reizen leerde ik Gerrit kennen als een rustige, onverstoorbare man, die liefst zijn eigen tempo hield en zijn eigen weg ging. Waren we Gerrit ooit kwijt, dan kon hij vooruit zijn gelopen of achtergebleven, maar hij kwam heus wel weer terug. Ondanks zijn gevorderde leeftijd had hij weinig moeite met het lopen in de bergen. Zijn grootste interesse lag bij de relatie tussen het gesteente en de daarop te vinden planten. Natuurlijk was hij daarbij ook geboeid door de geologische geschiedenis. Behalve naar een mooie bloem kon hij dan ook heel intensief naar een gevonden steen staan kijken.

Op een KNNV-reis zal ik hem dus niet meer ontmoeten, hij heeft zijn laatste reis gemaakt.

Ik denk met goede herinneringen aan hem terug.

Laurens van Run

Op 24 april overleed Gerrit Hutten geheel onverwacht tijdens een familiereünie, 80 jaar oud en al vele jaren weduwnaar. Gerrit was vele jaren lid van onze afdeling. Hij was een "doener" en geen man van veel woorden. Bergwandelen was een grote hobby en hij schrok niet terug van groepsreizen naar Nepal of de Andes. Hij nam ook deel aan KNNV-reizen, vooral die naar bergstreken. Tijdens deze reizen beoefende hij andere passies: geologie en het fotograferen van landschappen en flora. Ook ging hij een aantal keren mee met de gewestelijke "vijfdaagse" en we deelden dan een kamer. Vaak was hij van de partij wanneer er werk aan de winkel was, zoals het onderhoud van heideterreinen in Twickel.

Gerrit hield van muziek (speelde in het verleden een blaasinstrument). Op de crematie bleek dat hij deze liefde had overgedragen op zijn kinderen die een ontroerend muzikaal afscheid ten gehore brachten.

André Bolt

Excursies

Het gebruikelijke verzamelpunt is (tenzij anders aangegeven) aan de Boerhaavelaan op het parkeerterrein naast huisnummer 146 (is richting Borsthuis). Ieder wordt vriendelijk verzocht zo veel mogelijk met de auto te komen zodat er genoeg plaatsen zijn voor hen die niet over een auto beschikken.

Lezingen / vergaderingen

De gebruikelijke plaats waar lezingen / vergaderingen worden gehouden (tenzij anders aangegeven) is het speeltuingebouw 't Lansink' aan de Twijnstraat te Hengelo. De speeltuinvereniging en het wijkcentrum zijn gefuseerd en het bestuur heeft liever niet dat de poort van de speeltuin open is als er ook andere activiteiten in het wijkcentrum plaatsvinden. Dit betekent dat u voortaan de voordeur van het wijkcentrum moet nemen (Twijnstraat 8). Mocht het wijkcentrum op de betreffende avond toch gesloten zijn, dan gaat de poort van de speeltuin uiteraard wel open (Twijnstraat 6). Bij een dichte deur dus even iets verder lopen. Indien er belangstelling is voor "meerijden met anderen" bij een lezing 's avonds: neem even contact op met een van de bestuursleden (zie colofon).

Overzicht activiteiten

Zaterdag	04 sep 2010	Studiedag KNNV Gewest Oost, Hoogspel Delden
Zaterdag	18 sep 2010	Schoningswerk Benterlerheide
Zaterdag	25 sep 2010	Excursie: Lonnekerberg
Zaterdag	02 okt 2010	Schoningswerk Benterlerheide
Zondag	10 okt 2010	Dag van de Veldbiologie op Hof Espelo
Zaterdag	23 okt 2010	Excursie: het Holthuis
Woensdag	27 okt 2010	Lezing: Monumentale bomen
Zaterdag	06 nov 2010	Excursie: de Borkeld
Woensdag	10 nov 2010	Extra Algemene ledenvergadering
Woensdag	24 nov 2010	Lezing: Engbertsdijksvenen en Vogels

Extra Algemene ledenvergadering dd. 10 november 2010

Zoals we al eerder gemeld hebben is het noodzakelijk dat onze afdeling eigen statuten krijgt. Tot nu toe hadden we geen eigen statuten en werkten met afgeleide statuten van de landelijke organisatie.

Dit betekent dat we niet als een echte rechtspersoon kunnen optreden bijvoorbeeld in een bezwarenprocedure.

Het bestuur heeft concept statuten opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van een voorbeeld dat ten behoeve van de afdelingen is opgesteld. Dit concept is te vinden op **onze website**:

(<http://www.knnv.nl/hengelo-oldenzaal> onder `Nieuws`).

Mocht iemand graag een exemplaar op papier wensen, dan kan dit natuurlijk. Een telefoontje of email naar ondergetekende is voldoende en ik stuur het toe.

De vergadering wordt gehouden in het Buurthuis het Lansink aan de Twijnstraat en begint om 20.00 uur.

We rekenen op een grote opkomst. Als iemand niet kan komen kan men op- en aanmerkingen doorsturen aan ondergetekende. Ook instemmingen kunnen hier (liefst schriftelijk) gemeld worden.

Na deze vergadering kunnen we naar de notaris om een en ander af te handelen waarna we ook ingeschreven kunnen worden bij de Kamer van Koophandel.

Tijdens de vergadering is er ook gelegenheid om in te gaan op actuele zaken zoals de ontwikkelingen in het stadspark en de inventarisatie van de groenstroken.

Namens het bestuur,

Jan Zwieneberg

(tel 074 – 242 3975 of e-mail: j.h.zwieneberg@hccnet.nl).

Studiedag KNNV Gewest Oost

Datum : Zaterdag 04 september
Thema : Bomen
Tijd : 10.30 uur
Duur : Dag
Coördinatie: Bernard Wanders
Locatie : Café-Restaurant 't Hoogspel
Bornsestraat 1
7495 VL Ambt Delden
074 3761344

Zoals gebruikelijk organiseert ons Gewest ook dit jaar weer een studiedag.

Het thema dat dit jaar gekozen is "Bomen" en sluit aan bij het onderwerp dat ook de KNNV landelijk heeft gekozen. Het programma ziet er als volgt uit.

10.30 uur Ontvangst met koffie+krentewegge
11.00 uur Lezing van dhr. M.A. Pius Floris over boomecologie
12.30 uur Pauze met een eenvoudige lunch (soep+broodje)
13.30 uur Wandelexcursie o.l.v. dhr. Roelofs over bosbeheer in Twickel
ca.15.00 uur Afsluiting

U moet zich voor 1 september opgeven bij:

J.B.W.Wanders
Van Heemskerkstraat 31
7622 JG BORNE
074-2668487
jbwwanders@hotmail.com

Excursie: Lonnekerberg

Datum : Zaterdag 25 september
Thema : Paddenstoelen
Tijd : 09.00 uur
Duur : ochtend
Coördinatie: Wytze Boersma

We zijn al vaker op de Lonnekerberg geweest voor een paddenstoelen excursie. De Lonnekerberg is dan ook een ideaal gebied voor paddenstoelen. Het bestaat uit een bodem van keileem met zowel naaldbomen als loofbomen. Het voordeel van keileem is dat het er altijd vochtig is. In het bos vinden we niet alleen verschillende soorten bomen maar ook de leeftijd is verschillend. Dit zijn goede ingrediënten voor een geslaagde excursie. Of het zo is, moeten we afwachten. Het weer van de voorafgaande periode speelt ook een belangrijke rol.

De Lonnekerberg is 141 ha groot en is beperkt toegankelijk.

Door het gebied zijn verschillende wandelpaden aangelegd. Het is niet alleen een gebied voor de paddenstoelen maar ook voor mossen, planten en vogels.

Het begin van de excursie, waar we even na half tien zullen starten, is vanaf de parkeerplaats aan de Bergweg.

Dag van de Veldbiologie

Datum : Zondag 10 oktober
Plaats : Hof Espelo, Enschede
Tijd : 10.00 – 16.00 uur
Coördinatie: Bernard Wanders

De landelijke KNNV heeft voor het weekend van 9 en 10 oktober de afdelingen gevraagd een "Dag van de Veldbiologie" te organiseren. Het doel van deze dag is het publiek een beeld te geven van de activiteiten van de KNNV afdelingen.

De afdelingen Enschede en Hengelo-Oldenzaal hebben besloten gezamenlijk hieraan deel te nemen. Vanuit het bezoekerscentrum "Het Koetshuis" op het landgoed "Hof Espelo" van het Overijssels Landschap zullen we excursies verzorgen en een marktkraam inrichten.

De excursies van elk ca. 1 uur hebben als thema "leven in/op/om bomen". Per excursie zal afwisselend worden gekeken naar mossen, korstmossen, paddenstoelen, insecten, vogels en natuurlijk ook de bomen zelf. Ook aan "dood hout" willen aandacht schenken. De resultaten zullen aan het eind van de dag worden verzameld en in een verslagje worden vastgelegd. Dit verslagje zal later als "nazorg" aan de deelnemers worden toegezonden.

De marktkraam zal worden ingericht met PR materiaal, KNNV uitgaven, afdelingsverslagen, foto's van afdelingsactiviteiten. Op een laptop wordt een powerpoint presentatie gegeven van excursies,

kampen etc. Ook kunnen kleine objecten worden bekeken door een binoculair en/of microscoop.

Een aantal mensen zijn reeds benaderd om mee te doen maar ook uw bijdrage stellen we zeer op prijs. Neem daartoe svp contact op met Jan Zwienenberg of Bernard Wanders.

Excursie: 't Holthuis

Datum : Zaterdag 23 oktober
Thema : Herfst
Tijd : 09.00 uur
Duur : ochtend
Coördinatie: Harry de Jong

In de driehoek Hengelo, Enschede en Oldenzaal liggen een groot aantal landgoederen. Eén daarvan is Landgoed 't Holthuis, dat behoort tot de minder bekende natuurgebieden van Landschap Overijssel. Het landgoed is zo'n honderd hectare groot en is sinds 1986 eigendom van Landschap Overijssel. 't Holthuis is nog een gaaf Twents landgoed waar loof- en naaldbossen, gras- en bouwland elkaar afwisselen.

Centraal op het landgoed bevindt zich boerderij 't Holthuis. De opstallen en vier woningen zijn eigendom gebleven van het fabrikantengeslacht Ledeboer. De Amerikaanse eiken aan de twee lanen zijn meer dan 110 jaar oud.

De Deurningerbeek doorsnijdt het landgoed. In tegenstelling tot de meeste stuwwallen bestaat dit gebied overwegend uit kleiige afzettingen.

Aan het eind van de IJstijd werd door smeltwater een uitgebreid dalenstelsel uitgeslepen in de hellingen van de stuwwal en aangrenzende gebieden. De Deurningerbeek stroomt door zo'n smeltwaterdal. De bodemgesteldheid van 't Holthuis is dan ook zeer afwisselend.

Langs de kronkelige Deurningerbeek bevinden zich dekzandruggen die in gebruik zijn als bouwland. De essen zijn veelal omgeven door wallen die met oude

eiken zijn begroeid. De verspreide graslanden blijven na regenperiodes lange tijd vochtig. Plaatselijk treedt kwel op doordat het grondwater blijft liggen op ondoordringbare aardlagen. Het bos dateert grotendeels uit het begin van de vorige eeuw en is aangeplant als heideontginning. Er is vrij veel variatie met eiken, berken maar ook grove den, larix en douglas.

Aan de waterkant van de Deurningerbeek groeien grootbloemige muur, valse salie en groot springzaad, evenals bosanemoon en look zonder look. Op drassige plaatsen is soms elzenbroekbos ontstaan. Door het aanleggen van diverse drinkkuilen leven er de groene kikker, kamsalamander en de kleine watersalamander. Verder zijn er veel vogels, waaronder de havik, buizerd, sperwer, torenvalk, gele kwikstaart en ijsvogel. In het gebied zijn veel vlinders zoals de oranjetip, boomblauwtje, citroenvlinder, dagpauwoog, bont zandoojje en eikenpage.

Lezing: Monumentale bomen

Datum : Woensdag 27 oktober
Tijd : 20.00 uur
Spreker : Gerrit de Graaff

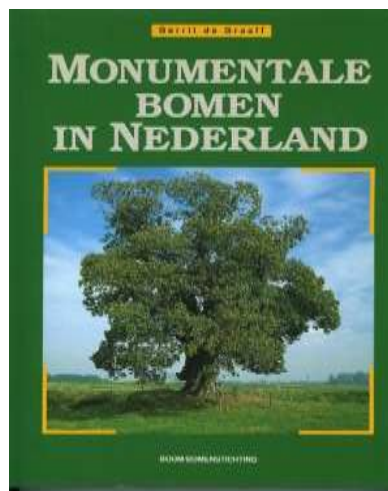
Natuurkenner en fotograaf Gerrit de Graaff en zijn vrouw Tiny kennen we van een vorige lezing. Zo'n twee jaar geleden hebben ze een verhaal verteld over hun reis door Zweden in de voetsporen van Linnaeus.

Gerrit is de schrijver van het boek "Monumentale bomen in Nederland" dat in 1991 is verschenen in samenwerking met de bomenstichting.

De lezing van vanavond beperkt zich echter niet tot bomen in Nederland, maar zal ook gaan over bomen in het buitenland.

Gerrit en Tiny zoeken tijdens hun reizen gericht naar bijzondere bomen. Gerrit beschouwt deze bezigheid zelfs min of meer als zijn levenswerk.

Noteer deze datum in uw agenda want het belooft een boeiende "reis" te worden langs oude, dikke en bijzondere bomen met hun verhalen en legendes.

Excursie: de Borkeld

Datum : Zaterdag 6 november
Thema : Slotexcursie
Tijd : 09.00 uur
Duur : ochtend (terug 14.00 uur)
Coördinatie : Bert Oude Egbrink

Op de laatste excursie van het seizoen zullen wij een rondwandeling over de Borkeld maken. Het is de bedoeling na afloop van de excursie koffie met wat erbij te nuttigen bij restaurant De Kemper aan de Kemperweg 4 in Markelo.

Lezing: Engbertsdijksvenen en Vogels

Datum : Woensdag 24 november
Tijd : 20.00 uur
Spreker : Peter van den Akker

Wat heeft een hoogveen als de Engbertsdijksvenen in de winter aan vogels te bieden?

Peter van den Akker doet al vele jaren onderzoek naar het voorkomen van de Klapekster in de Engbertsdijksvenen in samenwerking met SOVON. Dit door middel van het vangen en ringen met kleurringen. Aan de hand van braakbalonderzoek wordt het voedselgebruik in kaart gebracht.

Peter zal naast Klapeksters ook wat vertellen over Blauwe kiekendieven, Rietganzen en vogels in het algemeen in de winter. Het gebied is dan uitgestorven en leeg aan voedsel, maar wordt door sommige soorten wel in grote aantallen gebruikt.

Verslag excursie Mandercirkels en Mandermaten

Datum : Zaterdag 31 juli
Thema : Heide en Houtwallen
Deelnemers : 5
Leiding : Bert Oude Egbrink
Weer : Bewolkt en 20 graden

Het startpunt van de excursie was de parkeerplaats bij de watermolen van Bels. Van hieruit zijn we over de Bergweg door het dal van de Mosbeek gelopen. Op de wat hoger gelegen es met akkers en weilanden zagen we een Fazantenhen met volgroeide jongen, Holenduiven en een Haas. Na op een bord met uitleg over de functie van het dal als (water) retentiegebied te hebben gekeken, zijn we de beek overgestoken om over de Mander Esch naar de Noordelijke Manderheide te lopen. Bij de boerderij die we passeerden, vlogen Huis- en Boerenzwaluw. Na de es overgestoken te hebben, kwamen we in een bos waar een broedstroof (van eikenhout) voor het Vliegend hert, een zeldzame keversoort, was aangelegd. De zandweg waarover we liepen, is tevens de klootschietbaan van Mander.

Langs de weg lagen kleine heideveldjes met veel Struikhei en wat Stekelbrem. Bij een solitaire eik vlogen meerdere Eikenpages.

Via een beukenlaan zijn we vervolgens naar de Mandercirkels gelopen. De cirkels zijn heideontginningen die omstreeks 1930 door de textielabrikant Jannink zijn aangelegd. Door het verschalingsbeheer heeft zich een heischrale vegetatie ontwikkeld met ondermeer Zwarte toorts, Zandblauwtje, Duizendblad en Sint Janskruid. Wel is het zaak om hier de berkenopslag in toom te houden. Langs het pad om de cirkels zagen we een Zandhagedis. Op de heide met veel Jeneverbes waren plagplekken aangelegd waar de hagedis haar eieren kan leggen.

Na de koffie zijn we naar de Mandermaten gelopen. De Mandermaten is een kleinschalig landschap met langs de Mosbeek gelegen weilanden die door oude houtwallen van elkaar gescheiden zijn.

In de aankondiging voor deze excursie, schreef ik dat het Vliegend hert hier voorkomt. Dat de kans om er één tegen te komen erg klein is, had ik er niet bij gezet. Wij hadden dit keer echter geluk. Op de Drieschichtweg zagen we een 4 cm groot vrouwtje van het Vliegend hert waarvan meerdere foto's zijn gemaakt. Deze foto's zijn te zien op de website van onze afdeling. In de Mandermaten zagen we behalve de eerder genoemde broedstoven ook omgezaagde en geknotte eiken en nieuw aangelegde houtwallen speciaal voor het Vliegend hert.

Via een fraaie zandweg tussen de Mandermaten en de Westeresch door zijn we naar Mander gelopen. Hier werden we verrast door een aantal oldtimers (auto's maar ook tractoren) die een toertocht maakten. Op de terugweg door het dal van de Mosbeek naar de watermolen vielen ons de grote aantallen ontwortelde bomen op. Ook hier heeft de storm van 12 juli haar sporen achter gelaten. We kunnen terugzien op een geslaagde excursie.

Waargenomen soorten

Vogels

Boerenzwaluw	Boomklever
Buizerd	Fazant
Gaai	Groene Specht
Holenduif	Houtduif
Huiszwaluw	Kauw
Kneu	Merel
Pimpelmees	Torenvalk
Wespendief	Wilde Eend
Witte Kwikstaart	Zwarte Kraai

Planten & Mossen

Boerenwormkruis	Duizendblad
Gewoon Biggenkruid	Grasklokje
Grote Teunisbloem	Hengel

Jakobskruid	Korenbloem
Oosterse Karmozijnbes	Sint-Janskruid
Steenanjer	Stekelbrem
Struikhei	Zandblauwtje
Zwarte Toorts	
Overig	
Haas	Konijn
Zandhagedis	
Insecten	
Atalanta	Bastaardzandloopkever
Boomblauwtje	Bramensprinkhaan
Eikenpage	Grote Rupsdoder
Hooibeestje	Icarusblauwtje
Kleine Vos	Paardenbijter
Sint-Jacobsvlinder	Vliegend Hert
Zuringspanner	

Verslag excursie Bentheimerberg

Datum : Zondag 22 augustus
Thema : Natuurbeleving
Deelnemers : 4
Leiding : Harry de Jong
Weer : Bewolkt

Bij iets bewolkt weer en een temperatuur van 20 graden vertrokken we met 4 deelnemers vanaf de parkeerplaats aan de voet van de Bentheimerberg bij de Franzosenbrücke.

Landschappelijk gezien een mooie tocht langs diepe en verlaten zandsteengroeven. Het bos bestaat hier voornamelijk uit droog eiken- en dennenbos.

Gezien de tijd van het jaar was het stil in het bos, we hoorden en zagen maar weinig vogels. Wel waren veel Boomklevers te horen.

De Adelaarsvarens groeiden hier tot wel 3 meter hoog. Aan de voet van de berg was het nog vrij nat, hier groeide veel Groot springzaad, Heksenkruid en Bosandoorn.

Ook liepen hier vele kleine exemplaren van de Gewone pad en de Bruine kikker.

Vervolgens zijn we de weg naar Rheine overgestoken en hebben we een stukje van het Bentheimerwald verkend.

Dit is plantkundig gezien interessanter dan het eerdere gedeelte van de tocht.

In de brede bermen bloeiden Peen, Watermunt, Echt duizendguldenkruid en Koninginnekruid.

Ook zagen we hier vele vierkante meters grond bedekt met Maagdenpalm.

Hier waren veel vlinders aanwezig. Veel verse exemplaren van de Atalanta en een drietal Keizersmantel, in Nederland een zeer zeldzame soort.

Verder Distelvlinder en Icarusblauwtje.

Hier zagen we ook een Gewone doodgraver met vele mijten op zijn rug.

Bij deze mijten gaat het om de soort *Poecilochirus carabi*. Die beestjes kunnen zelf niet naar hun voedsel toekomen.

Daarom reizen ze mee met deze doodgraver. Dit is een voorbeeld van mutualisme.

Beide partijen hebben er voordeel aan: de doodgraver zorgt voor het transport van de mijten, en de mijten eten de voor de doodgraver concurrerende vliegen.

Aan de overzijde van de spoorbaan groeide veel Heelblaadjes.

Op Peen zagen we een aantal Pyjamawantsen.

Na plm. 3 uur kwamen we bij de auto's terug en konden terugkijken op een geslaagde excursie.

Waargenomen soorten

Vogels

Boerenwaluw	Boomklever
Grote Bonte Specht	Houtduif
Huiswaluw	Koolmees
Merel	Pimpelmees
Roodborst	Winterkoning
Witte Kwikstaart	

Planten & Mossen

Adelaarsvaren	Bosandoorn
Bosrank	Canadese Guldenroede
Echt Duizendguldenkruid	Gewoon Biggenkruid

Groot Heksenkruid
Heelblaadjes
Koninginnenkruid
Moerasvergeet-mij-nietje
Watermunt

Overig

Bruine Kikker

Insecten

Atalanta

Groot Springzaad
Klein Springzaad
Moerasrolklaver
Peen
Wilde Bertram

Gewone Pad

Bont Zandoogje

Bosmestkever
Citraenvlinder
Gamma-uil
Groot Koolwitje
Icarusblauwtje
Klein Koolwitje

Bramensprinkhaan
Distelvlinder
Gewone Doodgraver
Hoornaar
Keizersmantel
Pyjamawants

Seniorengroep

Agenda

Het programma voor de komende periode is nog niet helemaal volledig. De aanvullingen zullen worden vermeld op onze website.

- **15 september**
Vakantie en Bomen door Jan Zwienenberg.
- **20 oktober**
Extramadura: impressies van een KNNV-kamp door Bernard Wanders.
- **17 november**
Piet Kokke met een lezing over de omgeving van Müritz (Mecklenburg-Vorpommern).
- **15 december**
Levend Hoogveen - Landschap in beweging. Planten, vlinders, libellen uit o.a. het Fochteloërveen komen in deze DVD van Natuurmonumenten in beeld.

De bijeenkomsten beginnen om 14.30 uur en vinden plaats in het Woonzorgcentrum Het Woolde aan de Geerdinksweg.

Belangstellenden zijn van harte welkom.

Voor informatie kan men altijd contact opnemen met ondergetekende.

Jan Zwienenberg (tel 074-242 3975)

Schoningswerk Bentelerheide

In maart hebben we het schonen van de Bentelerheide weer verder voort gezet. We hebben al een behoorlijk stuk vrij gemaakt van opslag van Berk, Lijsterbes en Vuilboom. Dit wil niet zeggen dat we klaar zijn. Na een half jaar sta je versteld hoe snel de opslag weer uitloopt. Volhouden is de enige remedie om de opslag onder controle te krijgen.

Daarom zullen we op zaterdag 18 september en 2 oktober de werkzaamheden weer voort zetten

Diegene die wil en kan helpen is van harte welkom. Snoeizaag, snoeischaar en takkenschaar graag meenemen. Het is raadzaam om werkhandschoenen en laarzen aan te doen.

We schonen van 09.30 tot 12.00 uur. Verzamelpunt is het toegangshek aan de Gorsveldweg.

Wytze Boersma (tel 074-3762711)

Flora inventarisatie bermen Hengelo

In samenwerking met de Gemeente Hengelo worden de komende jaren alle bermen, die een of twee keer per jaar gemaaid worden, geïnterviewd. Hierdoor ontstaat een goed beeld waar beschermde en waardevolle planten staan. Met het beheer kan hiermee dan rekening gehouden worden. Op de plattegronden zal de vindplaats van deze soorten aangegeven worden.

Zoals in de vorige Onder de loep en een fraai artikel in het dagblad Tubantia, van 29 april zijn we begonnen met de inventarisatie. Met de gemeente Hengelo hebben we afspraken om Hasseler Es, het gebied tussen de Deurningerstraat- en Oldenzaalsestraat te inventariseren. Elke keer wordt een strook nader bekeken.

De Inventarisatie data zijn:

juni	juli	augustus	september
Woensdag 08	donderdag 08	dinsdag 03	woensdag 01
Donderdag 17	dinsdag 13	donderdag 19	dinsdag 07
Maandag 28	woensdag 21	dinsdag 24	
	donderdag 29		

Er wordt gestart om 19.00 uur. Het verzamelpunt is tankstation TinQ/Caravanbedrijf Krul aan de Oldenzaalsestraat. Geïnteresseerden zijn van harte welkom bij deze excursies, die een goede gelegenheid zijn om (meer) kennis van de wilde flora te verwerven. Veel plantenkennis wordt niet geëist, maar wel de bereidheid zich kennis eigen te maken.

Inlichtingen bij **Wytze Boersma** (tel. 074-3762711) of **Jan Zwieneberg** (tel. 074-2423975).

Inventarisatie groenstroken in de Hasseler Es

Zoals bekend zijn we gestart met de inventarisatie van de groenstroken in Hengelo. De Hasseler Es kwam als eerste aan beurt.

Onze ervaringen:

- De groenstroken leveren de nodige soorten op waaronder ook rode-lijst soorten en beschermde planten. Voorbeelden zijn: Engels gras, grasklokje, steenanjer en zeeweegbree. Ook zijn er soorten uitgezaaid (knolsteenbreek, veldsalie etc), die zich mogelijk verder gaan verspreiden.
- Begin juni werden in een korte periode alle stroken gemaaid. Voor insecten zoals vlinders heel vervelend.
- Op een van de eerder geïnventariseerde plekken werden ondanks duidelijke afspraken toch weer de rietorchissen afgemaaid.

Deze punten zijn eind juni besproken binnen het bestuur en besloten werd dat we de inventarisaties tijdelijk gaan stopzetten. We willen eerst duidelijke garanties hebben van de verantwoordelijke wethouder voordat we verder gaan.

Intussen was er al contact geweest met de direct verantwoordelijke ambtenaren, die dit een erg vervelend voorval vonden.

Op 12 juli heeft er een gesprek plaatsgevonden met wethouder mevrouw J. Oude Alink en de heer H. Huisstede. Vanuit de plantenwerkgroep waren Wytze Boersma en Jan Zwienenberg hierbij aanwezig.

De hiervoor genoemde punten waren in een korte notitie verwerkt, die uitgangspunt was voor het gesprek. Het gesprek begon met excuses van de gemeente. Het werd een constructief gesprek waarin we ook aan de wethouder hebben duidelijk gemaakt wat de KNNV is en doet.

Dit betekende dat ook andere zaken besproken zijn zoals onze aanbevelingen betreffende het Stadspark, de plannen rond de Houtmaat en het beleid betreffende braakliggende bouwterreinen.

Wat betreft de inventarisaties van de groenstroken zijn de volgende afspraken gemaakt c.q. intenties uitgesproken:

- a. De Gemeente wil weten waar beschermde planten/ rode-lijst soorten groeien. Er wordt binnen de Gemeente veel aandacht besteed aan de flora- en faunawet.
- b. Er moet een werkwijze komen voor de bescherming van deze soorten, die ook goed uitvoerbaar is voor de bedrijven. Je moet voorkomen dat er lappendekken komt van allemaal kleine stukjes berm die wel en niet gemaaid moeten worden.
- c. Het maaibeleid om alles in juni te maaien is niet goed. Voorgesteld wordt om meer stukken te gaan aanwijzen waar maar één keer per jaar gemaaid gaat worden.

Afgesproken is dat gemeente en KNNV in het najaar om tafel gaan zitten om met name de punten b. en c. verder uit te werken. Zonodig worden hier ook andere organisaties bij betrokken.

Mogelijk is dit het waterschap waar we ook contact hebben gehad in verband met de vondst van veel rietorchissen in het Genseler. Hiermee hebben we in het najaar ook een gesprek.

De inventarisatie zijn intussen weer verder gegaan en leveren aardige soortenlijsten op. Geïnteresseerden zijn van harte welkom.

De plantenwerkgroep

Begin juni 2010 waren binnen een paar dagen, mede door het droge weer, alle groenstroken in de Hasseler Es (en een groot deel van Hengelo) gemaaid. Voor allerlei insecten die leven in deze stroken en afhankelijk zijn van het stuifmeel en de nectar niet zo leuk.

Rond de op- en afritten van de A1 in dezelfde wijk was niet gemaaid door Rijkswaterstaat. Hier vlogen nog wel veel vlinders. Deze foto geeft de verschillen van het maaibeleid goed weer. Hopelijk stopt de Gemeente met dit maaibeleid wat voor de flora en fauna een doodlopende weg is.

Jan Zwienenberg

KNNV en Weusthagpark

Het is al weer een tijdje stil geweest rond dit onderwerp; daarom eerst een korte terugblik. In 2006 en 2007 heeft onze afdeling meegewerkt aan de flora- en fauna-inventarisatie van het gebied waarin het Stadspark gepland is.

Op basis van deze inventarisatie hebben we eind 2007 een notitie opgesteld waarin we voorstellen doen met betrekking over de natuur(-ontwikkeling) in het park. Zaken als het maabeleid, de kwetsbare gebieden en het waterbeheer werden genoemd en toegelicht. Deze conclusies en aanbevelingen zijn toegezonden aan het College van B. en W., die om verschillende redenen het niet nodig vond om hier wat mee te doen. De belangrijkste reden was wel de onduidelijkheid of er wel of niet een park zou komen. Dit was ook de reden voor het IVN om voorlopig te stoppen met de plannen voor de verhuizing van de heemtuin.

Begin 2010 verschenen er publicaties in de krant dat de plannen voor het Stadspark weer uit de kast kwamen. Ook het IVN werd weer benaderd. Alleen onze brief werd nog niet beantwoord, daarom maar weer eens aan de bel getrokken.

Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een gesprek op 20 juli van ondergetekende met Peter Bergakker (stadsecoloog/ontwerper) en de Rein Kippers (projectleider).

Duidelijk werd dat er plannen zijn om toch (onderdelen van) het Stadspark te realiseren, waar ook al een start, op papier, mee gemaakt was. Dit o.a. op basis van eerder opstelde externe adviezen. Tijdens het gesprek en het aansluitende bezoek aan het gebied bleek dat de gemeente geen duidelijke visie heeft op de natuurfunctie in het gebied.

Afgesproken werd dat Peter Bergakker en ondergetekende hierover een notitie zullen schrijven. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de al aanwezige onderzoeken en ook onze aanbevelingen.

Een eerste gesprek hierover heeft intussen plaatsgevonden. We hopen dit in het najaar gereed te hebben. Tijdens het bezoek aan het Weusthagbos is ook duidelijk aangegeven wat de meest waardevolle delen zijn vanuit het oogpunt van de natuur. Afgesproken is dat hier geen speelfuncties komen. Hiervoor zijn goede alternatieven binnen het bos.

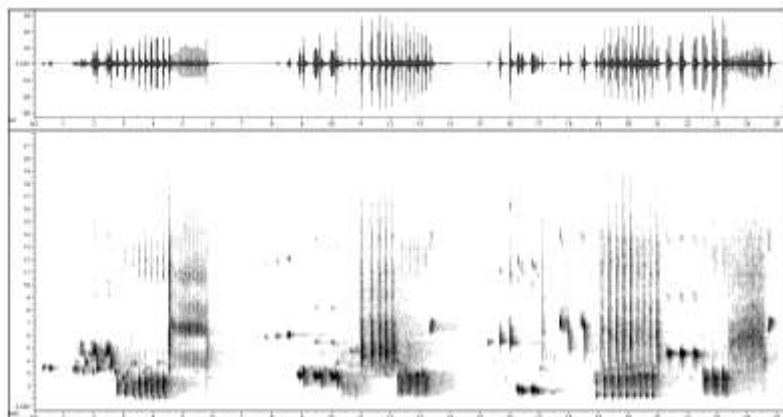
In het gesprek dat wij (Jan Zwienenberg en Wytze Boersma) hebben gehad met wethouder mevrouw J. Oude Alink hebben we n.a.v. een krantenpublicatie onze zorgen geuit over de plannen betreffende de Houtmaat. Dat deze plas nodig uitgebaggerd moet worden is duidelijk, maar hierbij zal rekening gehouden moeten worden met bepaalde oevers waar zeldzame planten groeien. Het lijkt er op dat het belang van de recreatie en met name de vissers bepalend is voor de maatregelen. De wethouder heeft toegezegd dat zij dit zal bespreken met de verantwoordelijke ambtenaren.

Jan Zwienenberg

Een bijzondere waarneming

Afgelopen voorjaar heb ik voor Twence een vogelinventarisatie uitgevoerd op de voormalige stortplaats 't Rikkerink in Ambt Delden. Een bijzondere waarneming was een zingende Noordse nachtegaal tijdens de nacht/vroege ochtend ronde op 24 mei om 04:30 uur. Op 9 juni heb ik hem hier voor het laatst gehoord. De Noordse nachtegaal is een zeer zeldzame soort in Nederland.

Er zijn geluidsopnames gemaakt, o.a. door Jan Meijerink uit Rijssen, ter bevestiging van deze waarneming. Hieronder is een oscillogram en sonagram afgedrukt van de zang. Een combinatie van deze frasen werd steeds herhaald waardoor de zang minder gevarieerd is dan die van de Nachtegaal.

De zang verschilt van die van de nachtegaal door de afwezigheid van het crescendo en de aanwezigheid van het typische *srrr* aan het einde van de zang.

Al die keren heb ik hem wel gehoord maar niet kunnen zien. Volgens de Soortenbank.nl: *“Geheimzinnig en moeilijk te observeren, zelfs tijdens de zang. Blijft altijd in dekking.”*

Harry de Jong

Hommel wetenswaardigheden

Verschillende bloemen zijn wat betreft hun bestuiving geheel op hommels aangewezen. Een hommeltong is lang genoeg om diepliggende nectar te bereiken. Veel hommelsorten zitten, als de nectar te diep zit, niet voor één gat gevangen. Bij smeerwortel en dovenetel vindt nectardiefstal met inbraak plaats. Er worden dan onder in de bloemkroon kleine gaatjes gebeten, zodat de zoetheid binnen het bereik van de insecten komt. Het zal duidelijk zijn dat de wederdienst, de bestuiving, dan achterwege blijft.

Bijna alle bloemen van de smeerwortel in mijn tuin waren van gaatjes voorzien. De Aardhommel op de foto vloog consequent van gaatje naar gaatje, terwijl andere aardhommels steeds via de normale weg bij de nectar probeerden te komen. Zij hadden de alternatieve weg nog niet ontdekt.

De rode klaver is voor de bestuiving nagenoeg uitsluitend op hommels aangewezen. Dat bleek, toen men de plant vanuit Europa had overgebracht naar Nieuw- Zeeland. De klavers vormden daar geen zaad, omdat de inheemse insecten niet op de klaverbloemen gespecialiseerd waren. Pas toen op advies van Darwin hommels werden overgebracht, kwam de klaver tot zaadvorming. Ook de gele lis is een echte hommelpiant. Het zijn vooral tuinhommels die op de honingmerken van deze oeverplant landen. Wanneer het dier zich in de bloem naar binnen werkt, raakt het de stempel aan die het stuifmeel, opgedaan bij een andere lisbloem, van zijn behaarde rug schraapt. Daarna komt de hommelp langs een helmknop en blijft er opnieuw stuifmeel aan de pels plakken. Tenslotte weet de bestuiver in het binnenste van de bloem door te dringen en komt de nectar binnen bereik. Het dier kan de bloem alleen maar achterstevoren verlaten. De stempel buigt daarbij achterover, zodat er geen stuifmeel op kan komen. Zo wordt zelfbestuiving voorkomen. De meeste plantensoorten zijn niet gebaat bij zelfbestuiving, omdat de genetische variabiliteit van de soort dan in het geding komt.

Harry de Jong

Natuurcursus` Bomen`

Natuurcursus over het hoe, wat en waarom van bomen maar ook omgang met bomen.

De cursusgroep van KNNV, IVN en NIVON Hengelo organiseert in de maand november 2010 een natuurcursus over bomen. De cursus bestaat uit 5 theorieavonden en twee excursies. Deze cursus is vooral bedoeld voor mensen die belangstelling hebben voor bomen en daar graag iets meer van willen weten. Belangstelling en interesse zijn dan ook de voorwaarden voor deelname.

Op de eerste avond komen een aantal theoretisch zaken aan de orde, zoals wat is hout, verschil tussen naald- en loofhout en de groei van de boom. Op de volgende avonden worden een aantal inheemse boomsoorten en gebruik besproken. Verder wordt er aandacht geschonken aan het bosbeheer in Overijssel. Ook wordt het afbraakproces van hout door, met name de paddenstoelen, behandeld. Een belangrijk aspect komt op de laatste avond aan de orde: hoe moet je als burger, (bouw) ondernemer of (semi) overheid omgaan met de bestaande bomen om ze niet te laten sneuvelen bij werkzaamheden. Een en ander wordt ondersteund door excursies.

De cursus wordt verzorgd door deskundigen op hun gebied.

Elke cursist ontvangt een hand-out met achtergrond informatie.

De cursus is op de dinsdagavonden 2, 9, 16, 23 en 30 november, van 19.30 tot 21.30 uur in het Nivoncentrum aan de Lodewijkstraat 1 (hoek Berfloplein) in Hengelo.

Het maximale aantal deelnemers is 25 personen.

De kosten zijn 25 euro voor leden en 30 euro voor niet leden. De kosten moeten voor aanvang van de cursus over gemaakt worden op bankrekening: 94.32.85.151 t.n.v. F. J. Pots.

Inlichtingen: Wytze Boersma, tel (074) 376 2711 of per e-mail: wytze.boersma@hetnet.nl

Opgave: Marjo Mulder, tel (074) 277 3273 of per e-mail: marjomulder@home.nl

Egelweekend 2010 in derde weekend september

Voor de tweede keer wordt in Nederland een nationaal Egelweekend gehouden, en wel op 18 en 19 september. Initiatiefnemer de Zoogdiervereniging roept egelopvangcentra, natuurgidsen, en anderen op om een activiteit te organiseren tijdens het tweede Egelweekend.

Vorig jaar werd tijdens het Jaar van de Egel het eerste Egelweekend gehouden (het derde weekend van september). Dat was een groot succes. Er waren onder andere open dagen van egelopvangcentra, excursies en lezingen voor volwassenen en kinderen op diverse plekken in het land.

TV-tuinman Lodewijk Hoekstra gaf tips over egelvriendelijk tuinieren en de Engelse egelman, Hugh Warwick, was in Nederland voor een uitverkochte lezing onder het motto 'Red de egel, red de wereld!'

Ook werden massaal waarnemingen van egels doorgegeven op het Meldpunt van de Zoogdiervereniging. Dat gaf een uniek beeld van waar nog egels voorkomen in Nederland.

Doe ook mee!

Iedereen die 18 en 19 september iets wil organiseren over egels kan zich bij dit evenement aansluiten. Doel van het Egelweekend is om tenminste een maal per jaar alle aandacht aan de egels te geven en een platform te bieden voor onderzoekers, beschermers en opvangsters van egels. Bovendien wil de Zoogdiervereniging het weekend gebruiken om mensen op te roepen wederom massaal hun waarnemingen van egels door te geven op het internet. Uit de onderzoekscampagne Jaar van de Egel bleek dat het niet zo goed gaat met de egels in Nederland.

Foto's Rollin Verlinde

De Zoogdiervereniging heeft de website www.egelweekend.nl on line gezet. Daar kunnen mensen met activiteiten zich melden (via jaarvandeegel@zoogdiervereniging.nl) en kunnen geïnteresseerden rond het weekend kijken welke activiteiten er allemaal zijn.

Zie ook: Fotoverslag Egelweekend 2009,

<http://www.jaarvandeegel.nl/NIEUWS/tabid/60/articleType/ArticleView/articleId/66/Fotoverslag-Egelweekend.aspx>

En: Egelweekend <http://www.jaarvandeegel.nl/EGELWEEKEND/tabid/57/language/nl-NL/Default.aspx>

Vliegend hert vliegt uit in Twente

Eind juni heeft Robert Pater, medewerker van Landschap Overijssel prachtige opnames gemaakt van parende vliegende herten in Twente. En daar zijn we heel blij mee. Want het vliegend hert is een kwetsbare en bijzondere soort in Overijssel. Om deze indrukwekkende dieren voor Overijssel en Nederland te behouden nemen we samen met boeren en particuliere grondeigenaren maatregelen.

Foto Robert Pater

Vliegend hert

Het vliegend hert (*Lucanus cervus*) is een keversoort. Het is een van de grootste keversorten van Europa. De mannetjes kunnen een totale lengte van maar liefst 9 centimeter bereiken. De naam vliegend hert komt door de enorme kaken van het mannetje die doen denken aan het gewei van een hert.

Kwetsbaar

Het vliegend hert is heel kwetsbaar in ons land. Daarvoor zijn verschillende redenen. Het duurt vier tot acht jaar voordat de kever een volwassen insect is. De larven eten vermolmd, vochtig hout, dat tenminste half begraven is en door bepaalde schimmels moet zijn afgebroken. Daarnaast leeft het vliegend hert vooral in geïsoleerde gebieden en heeft het insect een beperkte verspreidingscapaciteit. Al die zaken maken dat het vliegend hert in Nederland nog maar voorkomt in vier kerngebieden.

Overijssel

Een van de twee kleine kerngebieden ligt in de provincie Overijssel, in Twente. Wij zetten ons daarom samen met boeren en particuliere grondeigenaren in voor de bescherming van het vliegend hert in Twente. Activiteiten zijn onder meer het juiste beheer van houtwallen, bosranden en natuurgebieden. Het vliegend hert is namelijk gebonden aan eikenhout. Maar we geven ook voorlichting aan beheerders en particulieren.

Op onderstaande link is een filmpje te zien over het vliegend hert:

<http://www.landschapoverijssel.nl/home/nieuws/vliegend-hert-vliegt-uit-in-twente.html>

Met toestemming overgenomen van de website van 'Landschap Overijssel'.

Grote stormschade voor natuur in Noordoost-Twente

De storm van begin juli heeft veel schade veroorzaakt in natuurterreinen van Landschap Overijssel in Noordoost-Twente. Omgewaaide bomen en uitgedraaide boomtoppen liggen overal verspreid. In het Dal van de Mosbeek en in Bergvennen (Brecklenkampse Veld) zijn oude eiken van wel 150 jaar oud gesneuveld. Maar ook veel jongere bomen zijn omgewaaid of meegenomen in de val van oudere bomen. De schade is grotendeels op eigen terreinen, in enkele gevallen bij een boer op het land. Er hebben zich geen persoonlijke ongelukken voorgedaan. Landschap Overijssel, Waterschap Regge en Dinkel en de gemeente Tubbergen werken samen om de schade van de storm te herstellen en de veiligheid en toegankelijkheid van het gebied te behouden.

Ecologische voordelen stormschade

Evert Dijk, terreinbeheerder van het Dal van de Mosbeek, ziet ecologische voordelen in de ontstane stormschade. "Landschap Overijssel wil zoveel mogelijk hout over de beek laten liggen omdat dit onder andere een bijdrage levert aan de leefomgeving van het Vliegend Hert. Maar ook kluiten van omgevallen eiken willen wij laten liggen. In het ontstane gat ontstaat een compleet ander milieu met stilstaand tot licht stromend water. Dit is van grote waarde voor alles wat leeft in het water." Aldus Evert Dijk. "Daarnaast dwingen kluiten en bomen het water van de Mosbeek een andere weg te volgen. Iets wat een puur natuurlijk proces is en hoort bij de dynamiek van de beek. En wat denk je van de IJsvogel, die maakt weer gebruik van de broedgelegenheid die een kluit biedt."

Waterhuishoudkundige blik

Het Waterschap Regge en Dinkel kijkt met een meer waterhuishoudkundige blik naar de beek. Voor het waterbergend vermogen van de Mosbeek is het belangrijk dat er zo min mogelijk stronken en kluiten in het water liggen. Dit is noodzakelijk in natte perioden, wanneer de beek veel water moet afvoeren. Dit is conflicterend met de ecologische belangen. Landschap Overijssel wil met Waterschap Regge en Dinkel in gesprek om te bekijken wat de mogelijkheden zijn om het stuk beek dat in het natuurterrein Dal van de Mosbeek ligt op een natuurlijker manier te beheren.

Met toestemming overgenomen van de website van 'Landschap Overijssel'.

